

Ungdomsskole.

—o—

Ja, det kan ikke nægtes, at Spørgsmaalet om Ungdommens Undervisning for Tiden er temmelig brændende, og vi kan vist alle være enige med Fru Elna Hansen om, at skal noget gøres, må det gøres saaledes, at det virkelig bliver til Gavn og Glæde for den opvoksende Slægt.

Maa jeg, der nu gennem mange Aar har virket ved en herværende Aftenskole for Kvinder, have Lov at udtale min Mening om denne for Samfundet saa vigtige Sag?

Der tales saa meget om tvungen eller frivillig Undervisning. Her har den altid været frivillig, og jeg er overbevist om, at det er den rette Maade at tage denne Sag op paa.

Der kan naturligvis indvendes, at saa bliver det ikke en Undervisning for hele vor Ungdom. Nej, men det er min Overbevisning, at lige saa stor Glæde, vi har eller vil faa af at undervise de Elever, der kommer af egen Lyst og Trang, lige saa store Vanskeligheder vil man faa ved at

arbejde med de Elever, der tvinges til at tage Del i Undervisningen.

Disse, maa jeg kalde dem »uvillige«, vil stedse være en Hæmsko for de andre; thi naar et Menneske skal tvinges ind i et Arbejde, til hvilket det ingen Lyst har, vil det søge udenom, nemlig beskæftige sig med uvedkommende Ting i Timerne og derved let forstyrre Undervisningen for de andre Elever. Saadanne »uvillige« vil ogsaa stedse søge at finde et Paa-skud til at blive borte og paa den Maade unddrage sig Undervisningen, og paa den Maade vil det hele for disses Vedkommende blive en Undervisning i Stumper og Stykker, og mon ikke de lige saa godt kan undvære en saadan Halvhed? Og Skolen vil være langt bedre stillet, naar den slet ikke har dem.

Det er naturligvis ikke nemt at sige noget bestemt om den tvungne Undervisning, da den ikke er prøvet her hjemme i Danmark; men jeg ser af Bladenes Referater, at Kultusministeren har udtalt, at han gerne vil være med til at støtte og indføre den frivillige Undervisning, og det er sik-

kert den rette Vej at gaa.

Saa bliver Spørgsmaalet: Dag- eller Aftenundervisning? Naturligvis er Dagundervisning at foretrække, og dog maa jeg sige, at Eleverne her har været tilstrækkelig vaagne, trods det, at vore kvindelige Elever har Undervisningstid fra 8 til 10 om Aftenen.

Et andet Spørgsmaal: Fællesundervisning for kvindelig og mandlig Ungdom.

Det vil sikkert ikke være heldigt at indføre Fællesundervisning, i alle Tilfælde ikke i Købstæderne, og det vil heller ikke være nødvendigt, da der efter al Sandsynlighed vil blive Elever nok til at fylde en eller flere Klasser med Elever af de forskellige Køn.

Det sidste Led bliver da Moder- og Husmodergerningen. Skal den være et Led i Undervisningen?

Ja, for saa vidt, at Pigerne har faaet noget Kendskab til dette Fag i Barneskolen, ellers tror jeg, det er rigtigst at vente, til det bliver forbedret der.

Horsens, d. 6. 2. 14.

Fr. Ross.

Og jeg skulde gaa i Højeloft og brede med Skel de Bænke, imens du sad i Ridderlag, kunde ej dine Ord betænke.»

Hun er rank i Ryggen, den lille, — der er maaske endogsaa dem, der vil anse hende for et rigtig Suffragette-Frø!

Formodentlig har ogsaa alle de bly Jomfruer, som sad der »og mæled ikke et Ord«, været temmelig benovede paa hendes Vegne og ængsteligt tænkt ved sig selv: hvordan skal dog dette her ende?

Men det endte brillant.

»Op stod Herre Peder, hans Ord de faldt saa redt: Nu haver jeg funden den Jomfru, jeg længe har efter ledt.«

Den overmodige, unge Herre er omvendt og forstaar pludseligt, at her er en Jomfru, det er Umagen værd at vinde, — saadan en kæk, varm, frihaaren, ung Pige, som man kan tale med og være Kammerat med, maatte det være en Fryd for en Mand at leve Livet sammen med. Og saaledes sejrer altsaa den djærve, lille Hvad-vi-vil-Kvinde, og Historien ender som alle Æventyr i gamle Dage med, at de to unge faar hinanden tilsidst.

»Og der blev Fryd i Dronningens Gaard, saa favert sig alt mon vende, da Dronningen gav liden Kirsten bort, Hr. Peder han fæsted hende.« Under den Lind der skal I mig bie.«

Nu ved vi jo nok, at i vore Dage er der andre Løsninger end denne ene. De unge i vor Tid har den store Fordel at kunne mødes og være noget for hinanden som Kammerater og Venner i fælles Arbejder og Interesser. Jeg tænker mig saaledes, at de unge Piger, som selv faar Øjnene op for Kvindesagens — jeg kunde fristes til at sige: Vægtfylde, — i mange kammeratlige Samværsøjeblikke vil kunne aabne de unge Mænds Blik for, hvor naturligt, hvor menneskeligt sundt det dog i Grunden er, at hele Ungdommen Side om Side træder ind i Arbejdet for Folk og Land. Jo stærkere Villien hertil gløder i Kvindernes Sind, desto mere vil den ogsaa vinde Mændene. Men dette ved sikkert de unge selv, og Vejene vil de ogsaa allerbedst selv kunne finde.

Lad os saa blot til Slut vende et Øjeblik tilbage til vor Folkevises og endnu en Gang lytte til, hvad Fortidens Røst gennem den har at sige os. Er det nu ikke forfriskende at se

vor Tids Ideal, den frie, ligestillede Kvinde, glimte frem gennem Aarhundreders Taage og som i et Blink kaste Lys over vor egen Kamp i Nutiden? Vi ser, at vort Folk i svundne Dage har haft mere end en Anelse om den fribaarne Kvindetype. Ellers havde det vel heller ikke bøjet sig for sine fremragende Kvinder, ikke fulgt Kvinden *Gambaruks* Raad, tvært imod alle Mands- og Ting-Beslutninger, ikke bygget Vold under *Thyra*, ikke tjent *Margrethe* som lovtro Undersaatter. Der ligger Grundvoldsstene dybt i Mulden til det Hus, vi nu murer paa. Vi ældre har stridt for at rydde Jord og Fyld bort og faa begyndt paa Muren, — nu bliver det Ungdommens Ret og Pligt i Tidens Løb at rejse Huset. Derfor var det en festlig Dag, da »Kvinden og Samfundet« forleden bragte os det Bud, at de unge, de kære unge, som vi har spejdet efter, nu vilde komme, og mange Hænder stræktes dem i Møde med Hilsen og Velkomst.

Og maa de nu vokse med Værket og faa al den Lykke, vi tror og haaber for dem, da bliver der ny Mening og Sandhed i Folkevisens gamle Ord:

»Saa favert sig alt mon vende.«

Christ. Møller.